

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1480

/2944

Ankara

6/7/1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'na 8/6/1999 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :

1- Kanun Tasarısı

2- Gerekçe

T.C.M.M. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	
Tail Kom.	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Kom.	Dışişleri
Tarih	9.7.1999-1/489
K. Md.	K.D.Bşk.
BAŞKAN	<i>M. Akbulut</i>

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcüstan Hükümeti arasında ikili sosyal güvenlik alanında Sözleşme imzalanması amacıyla başlatılan temalar sonucunda, 8-11 Aralık 1998 tarihlerinde İzmir'de yapılan görüşmelerde mutabakat sağlanan Türkiye - Gürcüstan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi 11 Aralık 1998 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Ahmet ŞAĞAR ile Gürcüstan Hükümeti adına Sosyal Güvenlik, Çalışma ve İstihdam Bakanı Birinci Yardımcısı Victor İAŞVİLİ tarafından imzalanmıştır.

İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi her iki ülkenin vatandaşlarına ve hak sahiplerine çeşitli haklar sağlamakta olup, buna göre;

- Her iki akit taraf vatandaşları sosyal güvenlik hakları yönünden eşit işlem göreceklidir.
- Her iki akit tarafta geçen sigortalı hizmet sürelerinin birleştirilmesi mümkün olacaktır.
- Geçici görevli olarak diğer akit tarafta çalışanların, kendi nam ve hesabına çalışan ve diğer akit taraf ülkesinde bulunanların, elçilik, konsolosluk, temsilcilik gibi diplomatik misyon mensuplarının ve devlet hizmeti görmek üzere diğer taraf ülkesinde bulunanların tabi olacağı sosyal güvenlik mevzuatı belirlenmiş olacaktır.
- Aylık veya gelir almakta iken diğer akit taraf ülkesine giden ve burada ikamet edenlerin aylıkları yeni ikamet yerinde de ödenecektir.
- Malüliyet aylığı alan ve diğer tarafta ikamet edenlerin tıbbi kontrolleri, ikamet yerinin sosyal güvenlik kuruluşu tarafından yapılacaktır.
- Her iki akit taraf yetkili makam ve kurumları sosyal güvenlik alanında birbirlerine her türlü yardımı sağlayacak , gereken kolaylığı gösterecektir.

Öte yandan, Sözleşme metni,

Tanımları, uygulanacak mevzuatı, uygulamanın kapsadığı kişileri, işlem eşitliğini, yardımların ihracını, her iki ülke bakımından ikamet ve sigortalılık sürelerinin tanımını, geçici görevlilerin tabi olacağı mevzuatı, sigortalılık

sürelerinin birleştirilmesi ile ilgili hususları, işkazası, meslek hastalığı, analık, malüllük, yaşlılık ve ölüm yardımlarını ve bu yardımların belirlenme ve ödenmesine dair usulleri, her iki ülkenin mevzuatı bakımından yapılacak yardımların hesaplanmasını, ülkelerin yetkili makam ve kurumları arasındaki karşılıklı yardımlaşmayı, talep, bildiri ve itirazların sunulmasını, ihtilafların çözümüne ilişkin hususları, yürürlük, süre ve sona erme gibi hükümleri düzenlemektedir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GÜRCÜSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL
GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA
KANUN TASARISI**

Madde 1- 11 Aralık 1998 tarihinde İzmir'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur. ✓

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜLENT ECEVİT
BASBAKAN

 D. BAHCALI Devlet Bak ve Bas Yrd	 H.H. OZKAN Devlet Bak ve Bas Yrd	 M. KECECI Devlet Bakan	 H. ULUGDAYI Devlet Bakan
 Prof. Dr. T. KOSKAY Devlet Bakanı	 Y. YALOVA Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. S. GUREL Devlet Bakan	 S. A. MURCUOGLU Devlet Bakanı
 R. K. YUCELEN Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. H. ERGONUS Devlet Bakan	 E. Y. GAYDALI Devlet Bakanı
 H. GEMICI Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. USERMEZ Devlet Bakanı	 M. KARATOPRAK Devlet Bakan	 F. UNLU Devlet Bakanı
 Prof. Dr. A. CAY Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. S. TURK Adalet Bakanı	 S. ÇARMAKIOGLU Millî Savunma Bakanı	 S. TANTAN İçişleri Bakanı
 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Malîye Bakanı	 M. BOSTANCIOGLU Millî Eğitim Bakanı	 KAYDIŖ Bayındırlık ve İstikân Bakanı
 Doc. Dr. O. DURİUS Sağlık Bakanı	 Prof. Dr. F. OKSÜZ Ulaştırma Bakanı	 H. Y. GOKALP Tarım ve Köylüşeri Bakanı	 M. C. ERSENER Çalışma ve Sos. Guv. Bakanlığı
 A. K. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. C. ORSUMER Enerji ve Tıbbî Kay. Bakanlığı	 M. TALAT Kültür Bakanı	 E. NUMOU Tezgin Bakanlığı
 Prof. Dr. N. CAHAN Umran Bakanı	 F. AYVERIN Çevre Bakanlığı		

✓

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

GÜRCÜSTAN HÜKÜMETİ

ARASINDA

SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

BÖLÜM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Tanımlar

1. Bu sözleşmenin uygulanmasında:

1.1. "Ülke" Türkiye bakımından Türkiye Cumhuriyetini, Gürcüstan bakımından Gürcüstan Devletini,

1.2. "Mevzuat" 2 nci maddede belirtilen kanun ve diğer hukuki normları,

1.3. "Yetkili Makam" Türkiye Cumhuriyeti bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile diğer ilgili Bakanlıkları, Gürcüstan bakımından Sosyal Güvenlik Çalışma ve İstihdam Bakanlığını ve diğer ilgili Bakanlıkları,

1.4. "Yetkili Kurum" 2 nci maddede belirtilen mevzuatın yerine getirilmesi konusunda sorumlu Kurumları,

3

1.5. "Sigortalı Şahıs" 2 nci maddede öngörülen mevzuatın uygulandığı veya uygulanmış olduğu şahısları,

1.6. "Sigortalılık Süresi" sigorta primlerinin ödendiği veya ödenmiş sayıldığı süreyi,

1.7. "Aile Ferdi" Tarafların Yetkili Kurumlarının uyguladığı mevzuatta öngörülen şahısları,

1.8. "Oturma Yeri" sürekli oturma yerini,

1.9. "Geçici Oturma Yeri" Taraf Ülkelerden birinde sürekli oturan şahsın diğer Taraf Ülkede geçici olarak bulunduğu yeri,

1.10. "Yardım" Tarafların kendi mevzuatlarında öngörülen herhangi bir aylığı ve sağlanan diğer hakları,

ifade eder.

2. Bu maddede belirtilmeyen her tanım, kullanıldığı mevzuatta öngörülen anlamı taşır.

Madde 2 Sözleşmenin Kapsadığı Mevzuat

1. Bu Sözleşme aşağıdaki mevzuatı kapsar.

(a) Türkiye Cumhuriyeti bakımından:

a.1. İşçileri, (tarım işçileri dahil) kapsayan sosyal sigortalar mevzuatı (hastalık, analık, iş kazaları ve meslek hastalıkları, malüllük, yaşlılık ve ölüm),

a.2. Devlet memurlarını kapsayan Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı mevzuatı (malüllük, yaşlılık ve ölüm),

a.3. Esnaf ve sanatkarlar ve diğer bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar hakkındaki mevzuat (malüllük, yaşlılık ve ölüm),

a.4. 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20. maddesinde belirtilen sandıklarla ilgili mevzuat.

(b) Gürcüstan bakımından:

Sosyal güvenlik, çalışma ve istihdam, aylıklar, devlet sosyal sigorta ve zararların tazmini hakkında mevzuat.

2. Bu Sözleşme, 2 nci maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak koşuluyla, 2 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, ilaveler yapan, birleştiren veya yerine geçen yasal düzenlemelere de uygulanır.

3. Bir Tarafın mevzuatında yeni haklar getiren değişiklikler yapıldığı takdirde, diğer tarafa 3 ay içinde bilgi verilir. Diğer taraf 3 ay içinde söz konusu değişikliklere itiraz etmez ise bu Sözleşme, bu değişikliklere de uygulanır.

4. Yeni bir sosyal sigorta kolunun ihdası halinde, buna ilişkin uygulama. Taraflar arasında bu amaçla yeni bir ek sözleşme imzalanması koşuluyla gerçekleştirilir.

Madde 3 **Uygulamanın Kapsadığı Kişiler**

Bu Sözleşme her iki Tarafın mevzuatında öngörülen kişiler ile onların aile fertlerine uygulanır.

Madde 4 **İşlem Eşitliği**

Bu Sözleşmenin 3 üncü maddesinde belirtilen şahıslar, Tarafların mevzuatında öngörülen hak ve yükümlülükler bakımından eşit işlem görürler.

Madde 5 **Yardımların İhracı**

1. Bu Sözleşme hükümlerine göre hak kazanılan yardımlar da dahil olmak üzere 3 üncü madde kapsamındaki şahıslara, bir tarafın mevzuatına uygun şekilde ödenecek yardımlar, şahsın diğer Tarafa yaşaması nedeniyle herhangi bir şekilde azaltılamaz, durdurulamaz, dondurulamaz, iptai veya müsadere edilemez. Bu yardımlar diğer Taraf Ülkesinde de ödenir.

2. Bu Sözleşmenin uygulandığı şahıslar üçüncü ülkede bulundukları takdirde bu maddenin 1 inci fıkrasının hükümleri uygulanır.

BÖLÜM II UYGULANACAK MEVZUATLA İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde 6

Bu Sözleşmenin 7 nci ve 8 inci maddelerine aykırı olmadığı takdirde, bir Taraf Ülkesinde çalışan şahıs bu faaliyetle ilgili olarak yalnız çalıştığı Ülke mevzuatına tabi olur.

Madde 7

1. Bir Tarafın mevzuatına tabi olan ve işvereni tarafından diğer Taraf Ülkesine 24 aydan az bir süre için çalışmaya gönderilen şahıslar, bu hizmetleri birinci Taraf Ülkesinde yerine getirilmiş gibi işlem görür ve bu Taraf Ülkesinin mevzuatına tabi olur. Her iki Tarafın Yetkili Makamlarının önceden onaylamasıyla bu süre toplam 60 ayı geçmemek şartıyla uzatılabilir.

2. Taraf Ülkelerden birinde kendi adına ve hesabına faaliyette bulunan şahıs, bu faaliyetini geçici olarak ikinci Taraf Ülkede gerçekleştirmek amacıyla bu Ülkeye gitmesi durumunda, 24 aya kadar birinci Ülkede faaliyet göstermiş gibi o şahsa birinci Tarafın mevzuatı uygulanır. Her iki tarafın Yetkili Makamlarının önceden onaylaması koşuluyla bu süre toplam 60 ayı geçmemek şartı ile uzatılabilir.

3. Taraf Ülkelerin birinde merkezi bulunan hava ve kara taşımacılığı veya telekomünikasyon firmalarında çalışan bir şahsın diğer Taraf Ülkeye gönderilmesi halinde, bu kişi gönderen Tarafın mevzuatına tabi olur.

4. Gemi mürettebatı ve diğer personel geminin taşıdığı bayrağın ait olduğu Taraf Ülkenin mevzuatına tabidirler.

5. Taraflardan birinin diğer Taraf Ülkesindeki şube veya daimi temsilcilik bürolarında istihdam edilen şahıslar, Şube veya Daimi Temsilciliğin bulunduğu Taraf Ülkenin mevzuatına tabidirler.

6. Bir Taraf Ülkenin devlet kuruluşlarında, resmi temsilciliklerinde veya buna eşit olan kurumlarında çalışan şahıslar, vatandaşı olduğu Tarafın mevzuatına tabi olurlar. Bu şahıslar, diğer Tarafın vatandaşı veya sürekli olarak bu ülkede

oturuyor iseler, bunlar; sürekli oturdukları Ülkenin mevzuatının uygulanmasını, işe başladıkları tarihten itibaren 3 ay içinde talep edebilirler.

Madde 8

Diplomatik ve Konsolosluk Temsilcilikleri

1. Diplomatik ve Konsolosluk Temsilciliklerinde çalışanlar ve bunlara eş tutulan şahıslara, gönderen Tarafın mevzuatı uygulanır.
2. Bir Taraf ülkesinde, diplomatik ve konsolosluk temsilciliklerinde çalışan ve Ülkeleri tarafından gönderilmeyen şahıslara, çalıştıkları temsilciliklerin bulunduğu Taraf Ülkenin mevzuatı uygulanır.
3. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarında gösterilenler dışında, diplomatik veya konsolosluk temsilciliğinin ait olduğu Ülkenin vatandaşı olan şahıslar veya o Ülkede daimi oturan şahıslar, Taraf Ülkelerden birinin mevzuatının uygulanmasını, işe başladıkları tarihten itibaren 3 ay içinde talep edebilirler.

Madde 9

İstisnalar

İşçi ve işverenin birlikte talepleri esas alınarak her iki Tarafın Yetkili Makamları veya bu Makamlar tarafından gösterilen Yetkili Kurumların genel mutabakatıyla Sözleşmenin 6 ncı ve 7 nci maddelerinin hükümlerinin uygulanmasında istisnai haller belirlenebilir.

BÖLÜM III

ÖZEL HÜKÜMLER

KISIM 1

HASTALIK VE ANALIK YARDIMLARI

Madde 10

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Taraflardan birinin mevzuatına göre hastalık ve analıkla ilgili yardım hakkının meydana gelmesi, belirli sigortalılık sürelerinin veya staj sürelerinin tamamlanmasına bağlı olduğu hallerde, bir tarafın Yetkili Kurumu, sigortalılık sürelerini birleştirmek yoluyla diğer tarafın mevzuatına göre tamamlanmış sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak şartı ile kendi mevzuatına göre tamamlanmış süreler gibi dikkate alır.

Madde 11
Protezler, İlgili Tıbbi Yardımlar ve
Para Yardımları

1. Protezler ve bunlar ile ilgili tıbbi yardımlar, acil haller dışında, Yetkili Kurumun izin vermesi şartıyla gerçekleştirilir.
2. Parasal yardımlar (günlük ödenekler), ilgili şahsın kayıtlı bulunduğu Yetkili Kurumca kendi mevzuatına göre ödenir.
3. Sigortalıya ödenecek parasal yardımlar ilgilinin aile fertlerinin sayısına göre belirlenmesi halinde, diğer Taraf Ülkesinde ikamet eden aile fertleri de dikkate alınır.

Madde 12
Analık Halinde İş Göremezlik Ödeneği

1. Analık yardımları, çalışan sigortalı kadının analık nedeniyle çalışmadığı günler için tarafların mevzuatlarında öngörülen ödemeleri kapsar.
2. Bir sigortalı kadının her iki Tarafın mevzuatına göre analık yardımına hak kazandığı hallerde, analık yardımları çocuğun doğduğu Ülke mevzuatına göre sağlanır.

KISIM 2
MALÜLLÜK, YAŞLILIK VE ÖLÜM YARDIMLARI

Madde 13
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1. Tarafların mevzuatına göre yardım hakkının doğması, korunması ve yeni hakların kazanılması için ihtiyaç duyulması halinde bir Tarafın Yetkili Kurumu aynı zamana rastlamamak koşulu ile diğer taraftaki sigortalılık sürelerini dikkate alır.
2. Şahsın, bu maddenin 1 inci fıkrasının uygulanması sonucu yardıma hak kazanmadığı durumlarda Yetkili Kurumca, Tarafların her ikisinin sosyal güvenlik sözleşmesi imzalamış bulundukları üçüncü bir ülkedeki sigortalılık süreleri de birleştirilir.
3. Taraflardan birinin mevzuatına göre yardım hakkının belirlenmesinde, diğer Taraftaki sigortalılık süreleri ve ilk işe başlama tarihi dikkate alınır.

Madde 14

12 Aydan Az Olan Sigortalılık Süreleri

Taraflardan birinin mevzuatına göre geçen sigortalılık süreleri toplamı 12 aydan az olduğunda, şahsın çalıştığı Ülkenin kanunlarına göre bu 12 aydan az süreler için herhangi bir yardım öngörülmüşse yalnız o yardım ödenir.

Bununla birlikte, diğer Akit Taraf mevzuatına göre bir yardım hakkının kazanılması için gerekli olan asgari süreyi tamamlıyorsa, bu süreler kendi ülkesinde geçmiş süreler gibi dikkate alınır.

Madde 15

Yardımların Hesaplanması

1. Bir Tarafın mevzuatına göre 13 üncü madde uygulanmadan yardım hakkı meydana gelirse, bu Tarafın Yetkili Kurumu sadece kendi mevzuatına uygun olan sigortalılık sürelerini dikkate alarak yardımı tespit eder.

2. Birinci fıkra hükmüne göre yardım hakkı mevcut olmadığı takdirde, bu Sözleşmenin 13 üncü maddesine göre sigortalılık süreleri dikkate alınarak yardımlar aşağıdaki gibi hesaplanır:

Yetkili Kurum, iki Taraf mevzuatına göre geçmiş toplam sigortalılık süresini dikkate alarak, kendi mevzuatına göre tam aylığı tespit eder. Ödenecek aylık, toplam süreden yalnız kendi mevzuatına göre geçmiş süre esas alınarak hesaplanır.

3. Tarafların mevzuatında yardımın durdurulmasıyla ilgili hükümler var ise, bu hükümler Sözleşmenin uygulanmasında da dikkate alınır.

KISIM 3

İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

Madde 16

Yardımlar

1. Sigortalı olduğu sürede iş kazası geçiren veya meslek hastalığına tutulan sigortalı şahıs, sağlık yardımları hariç diğer yardımlardan Sözleşmenin 10 uncu madde hükümleri de dikkate alınmak suretiyle sigortalı olduğu Tarafın mevzuatına göre yararlanır.

2. Bir Taraf ülkesinde iş kazası geçiren veya meslek hastalığına tutulan bir şahıs diğer Taraf Ülkesinde geçici bulunduğu veya ikametgahını diğer Taraf Ülkesine naklettiği zaman, bu yardımlardan yararlanmaya devam eder.

Madde 17

Bir Tarafın mevzuatına göre, iş kazası veya meslek hastalığı sonucunda meslekte kazanma gücündeki azalma derecesinin tespit olunmasında, diğer Tarafın mevzuatına göre önceden meydana gelmiş iş kazası ve meslek hastalıkları da, kendi Tarafının mevzuatına göre meydana gelmiş gibi kabul edilir. İlgili şahsa verilecek yardımlar 19 uncu maddenin 2 nci fıkrasına göre belirlenir.

Madde 18

Meslek Hastalıklarıyla İlgili Yardımlar

Meslek hastalığına tutulan şahıs, her iki Taraf Ülkesinde bu meslek hastalığına neden olabilecek bir işte çalışmışsa, sigortalının kendisine veya ölümü halinde hak sahiplerine yapılacak yardımlar, sözkonusu işin son defa yapıldığı Tarafın mevzuatına göre sağlanır.

Madde 19

Taraflardan birinin mevzuatına uygun olarak meslek hastalığına göre yardım yapılmış sigortalı şahıs, diğer Taraf Ülkesinde oturduğu sürede bu hastalığı ağırlaşırsa, aşağıdaki kurallar uygulanır:

1. İşçi oturduğu yeni Ülkede meslek hastalığının meydana gelmesine veya ağırlaşmasına neden olabilecek bir işte çalışmamışsa, sigortalının ilk Ülkede kayıtlı bulunduğu Yetkili Kurum, ağırlaşmayı da dikkate alarak kendi mevzuatına göre gerekli yardımları yapar.

2. Sigortalı şahıs diğer Taraf Ülkede aynı veya benzer işte çalışmışsa, onun ilk Ülkede kayıtlı bulunduğu Kurum, sonraki ağırlaşmaya bağlı olmayarak, kendi mevzuatına uygun olarak yapılacak yardımları kendi üzerine alır; yeni oturma yerinin bulunduğu Ülkede kayıtlı bulunduğu Yetkili Kurum işçiye kendi mevzuatına göre saptanan ve ağırlaşmadan sonra ödenmesi gereken yardımın miktarı ile ağırlaşmadan önce hastalık kendi tarafında meydana geldiği takdirde yapacağı yardım miktarı arasındaki farka eşit olan ilave yardım öder.

KISIM 4 AİLE YARDIMLARI

Madde 20 Yardımların Belirlenmesi

1. Aile fertleri için yardım ödeme hakkı, diğer Tarafta yaşayan çocuklar da dahil edilerek şahsın sigortalı olduğu Ülke mevzuatına uygun olarak tespit edilir.
2. Çocuklar için yardım ödeme hakkı, her iki Tarafın mevzuatına göre kazanıldığı takdirde, çocukların oturduğu Ülkenin mevzuatı uygulanır.

KISIM 5 İŞSİZLİK YARDIMI

Madde 21 İşsizlik Yardımları İçin Gerekli Koşullar

İşsizlik yardımları, şahsın sigortalandığı Ülkede uygulanan mevzuata göre gerçekleştirilir. Yardımın belirlenmesinde diğer Akit Tarafta geçen sigortalılık süreleri de dikkate alınır.

BÖLÜM IV TIBBİ KONTROL

Madde 22

Taraf Ülkelerin birinde oturan veya geçici olarak bulunan kimselerin iş göremezlik durumlarının tespit edilebilmesi için, bir Taraf mevzuatı ile öngörülen tıbbi kontrollerin masraflarının ödenmesi iki Ülke arasında yapılacak İdari Anlaşma ile belirlenir.

BÖLÜM V ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 23 İdari Anlaşma

Bu Sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili bütün usul ve esaslar, Tarafların Yetkili Makamları arasında yapılacak İdari Anlaşma ile belirlenir.

Madde 24

Bilgi Değişimi ve İdari Yardım

1. Bu Sözleşmenin uygulanmasından sorumlu olan Yetkili Makam ve Kurumlar;
 - 1.1. Bu Sözleşmenin uygulanması için mevzuatların olanak tanıdığı her tür bilgiyi birbirlerine iletirler,
 - 1.2. Bu Sözleşmeye veya bu Sözleşmenin uygulandığı mevzuata uygun olarak herhangi bir yardımın ödenmesi veya bu yardıma sahip olma hakkının kazanılmasının tespiti ile ilgili olarak birbirine gerekli yardımı gösterirler,
 - 1.3. Bu Sözleşmenin uygulanması için alınan bütün tedbirleri veya Sözleşmenin uygulanmasını etkileyen mevzuattaki değişiklikleri mümkün olan en kısa sürede birbirlerine bildirirler.
2. Bu maddeye göre sağlanan idari yardımlar, İdari Anlaşmada aksi belirtilmedikçe ücretsiz olarak sağlanır.
3. Bu Sözleşmeye göre, bir Tarafın diğer Tarafa her hangi bir şahıs hakkında gönderdiği bilgiler, bir Tarafın kanunlarına göre açıklanmasına izin verilene kadar gizli tutulur ve yalnız bu Sözleşmede belirtilen kurallara uygun şekilde kullanılır.

Madde 25

Vergi, Ücret ve Harçlardan Muafiyet veya İndirim

Bu Sözleşme gereğince, Sözleşme hükümlerinin uygulanması için gerekli her türlü sertifika ya da doküman vergi, ücret ve harçlardan (rüsüm konsolosluk ve idari harçları) muaftır. Bu Sözleşmenin uygulanması için hazırlanacak herhangi belge diplomatik veya konsolosluk yetkililerinin onayı veya benzer formalitelerden muaftır.

Madde 26

Haberleşme Dili

Bu Sözleşmenin yerine getirilmesi için, Tarafların Yetkili Makam ve Kurumları birbiriyle her iki Tarafın devlet dili ile haberleşirler.

Madde 27
Talep, Bilgi ve İtirazların Bildirilmesi

1. Taraflardan birinin mevzuatına göre , bir Tarafın Yetkili Makam veya Kurumuna yasal sürede yapılan bir yardımın ödenmesine veya yardım hakkının belirlenmesine ilişkin talep, bilgi veya itiraz, diğer Tarafın Yetkili Makam veya Kurumuna yapılmış gibi kabul edilir. Aynı kural diğer konulara ait dilekçe ve itirazlar için de geçerlidir.
2. Bir Tarafın mevzuatına uygun olarak yapılan yardım talebi, diğer Tarafın mevzuatına uygun olarak yapılmış yardım talebi gibi kabul edilir.
3. Bu maddenin 1 ve 2 nci fıkralarının uygulandığı halde talep, bilgi ve itirazın yapıldığı Yetkili Kurum veya Makam derhal diğer Tarafın Yetkili Kurum veya Makamına bu konuda bilgi verir.

Madde 28
Yardımların Ödenmesi

Tarafların Yetkili Kurumları bu Sözleşmeden ileri gelen yardımları İdari Anlaşmada belirtilecek para birimiyle öder.

Madde 29
Anlaşmazlıkların Çözümü

1. Bu Sözleşmenin yorum ve uygulanmasına ilişkin anlaşmazlıklar Tarafların Yetkili Makamları arasında yapılacak görüşmelerle çözümlenir.
2. Bir anlaşmazlığın 6 ay içinde ortadan kaldırılması mümkün olmazsa, onun çözümü Taraflardan birinin başvurusu ile aşağıda belirtilen şekilde kurulan hakem heyetine verilir.
 - 2.1. Taraflar anlaşmazlığın hakeme götürülmesini kararlaştırmalarından itibaren bir ay içinde hakemlerini tayin ederler. Bunların atanmasından itibaren 2 ay içinde, üçüncü devletin vatandaşı olan bir hakem seçilir.
 - 2.2. Taraflardan biri belirlenen sürede hakem tayin etmezse, diğer Taraf Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Başkanına müracaat ederek hakem tayin etmesini ister. Tayin edilen iki hakem tayin olunacak üçüncü hakemin seçilmesi konusunda anlaşmaya varamazsa, aynı şekilde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurulur.

2.3. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Başkanı Taraflardan birinin vatandaşı ise, bu maddeye göre ona verilen görevler Mahkeme Başkan Yardımcısına ya da üçüncü bir devletin vatandaşı olan en yüksek dereceli hakeme devredilir.

3. Hakem heyeti oy çokluğu ile karar verir. Heyetin kararları her iki Taraf için bağlayıcıdır. Taraflar kendilerinin tayin ettiği hakemlerin masraflarını öder. Diğer masraflar Taraflar arasında eşit şekilde paylaşılır. Hakem Heyeti çalışma usullerini kendisi belirler.

BÖLÜM VI GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 30 Geçici Hükümler

1. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlanmış herhangi bir sigortalılık süresi, bu Sözleşmeye göre bir yardım hakkının belirlenmesinde dikkate alınır.
2. Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten önceki süre için bir yardım ödenmesi hakkını doğurmaz.
3. Bu maddenin 2 nci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, toptan ödeme yardımları hariç, her hangi bir yardım hakkının belirlenmesinde; bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelmiş malüllük, yaşlılık ve ölüm halleri için dikkate alınır. Ancak kazanılan haklar Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl içinde yapılan yazılı başvurularda Sözleşmenin yürürlük tarihinden, 2 yıldan sonra yapılan başvurularda ise talep tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere ödenir.

Madde 31 Sözleşmenin Yürürlüğe Girmesi ve Süresi

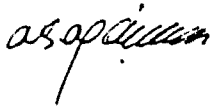
1. Bu Sözleşme Tarafların gerekli yasal sürecin tamamlandığını yazılı olarak teyit ettikleri tarihte yürürlüğe girer ve 5 yıl süreyle yürürlükte kalır. Eğer Taraflardan biri bu sürenin sona ermesinden 6 ay önce diğer Tarafa Sözleşmenin feshedilmesi konusunda yazılı bildirimde bulunmaz ise, Sözleşme birer yıllık süreler ile uzatılmış sayılır.

2. Sözleşmenin 3 üncü maddesinde belirtilen şahısların elde ettikleri haklar Sözleşmenin feshinden sonra da geçerli olmaya devam eder. Sonuçlandırılmamış talepler hakkında karar vermek üzere gerektiğinde görüşmelere başlanır. Bu konuda anlaşma sağlanamaz ise anlaşmazlıklar 29 uncu madde hükümlerine göre çözülür.

Bu Sözleşme 11 Aralık 1998 tarihinde İzmir'de, her iki metin de eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe ve Gürcüce düzenlenerek imzalanmıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**GÜRCÜSTAN HÜKÜMETİ
ADINA,**

Ahmet ŞAĞAR
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanlığı Müsteşarı

Prof. Victor IASVILI
Sosyal Güvenlik, Çalışma ve
İstihdam Bakanlığı
Bakan Birinci Yardımcısı